

Bevezető Frieda Hughes verseihez

Frieda Hughes 1960 április elsején született, Ted Hughes és Sylvia Plath, két híres költő gyermekeként. Génjeiben tehát eleve benne volt valamilyen művészi megvalósulás lehetősége. Azt hiszem, Friedát (aki nevét D. H. Lawrence német feleségétől kapta) először inkább a képzőművészet vonzotta, mindenesetre a londoni St Martin Arts and Design kollégiumban szerzett diplomát 1988-ban és csak ezután gondolt arra, hogy Nyugat-Ausztráliában verseket is írjon. Első kötete, az egzotikus *Woorooloo* (1990) egy Perth melletti településről kapta a nevét, ide Frieda Hughes két évvel korábban költözött, harmadik férjével, a magyar születésű Lukács László festőművésszel.

Itt pár szót kell ejteni a költő magánéletéről, mert ez is megjelenik verseiben. Frieda első, 19 éves korában kötött házassága egy angol mezőgazdasági munkással mindössze három évig tartott, a második egy ugyancsak brit ingatlanügynökkel jóval tovább, de úgy tűnik, legfontosabb kapcsolata mégis Lukács Lászlóhoz kötötte, vele tizennégy évig volt házas, 1996 és 2010 között, és nyolc közös kiállítást rendeztek együtt. Közben verseken kívül Frieda gyerekkönyveket is írt, életrajza szerint összesen hetet, tehát három műfajban alkotott, és valószínűleg a gyerekeknek írt, sajátos hangú könyveivel kereste a legtöbb pénzt. Ausztráliából már 1998-ban visszatért Angliába, és 2004-ben, tehát idestova tizennyolc éve, Walesben vett magának házat, itt él ma is. Időközben öccse, fiútestvére (anyjukhoz, Sylviához hasonlóan) öngyilkos lett, ami súlyosan befolyásolta Frieda Hughes amúgy is borúra hajlamos kedélyállapotát.

Alábbi két versét én egy *New Blood* című Bloodaxe-antológiában fedeztem fel, amit még Neil Astley szerkesztett 1999-ben. Ezek az „életrajzi élmények” kategóriába tartoznak, amiket Frieda remekül sűrít rövid versekbe. Más verseiben tájakat és állatokat, néha baglyokat ábrázol expresszionista tömörséggel. Legutóbbi kötetében (*The Book of Mirrors*, 2009) már helyet kapnak hosszabb versek is, amelyekben a költő testvére haláláról és más, elvontabb témákról medítál. Nem ismerem Frieda festményeit, de gondolom, amit nem tud kifejezni verseiben, azt megfesti és viszont. Mindenképpen új hangot, új szint jelent Frieda Hughes a mai angol költészet széles palettáján.

GÖMÖRI GYÖRGY